

**LXV Liceum Ogólnokształcące
z Oddziałami Integracyjnymi
im. gen. Józefa Bema w Warszawie**

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Spis treści

WSTĘP	2
I. Podstawa prawna	3
II. Cele Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ)	3
III. Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego	4
IV. Zadania WSDZ w zależności od grupy docelowej	5
1. WSDZ w ramach pracy z uczniami	5
2. WSDZ w ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną).....	6
3. WSDZ w ramach pracy z rodzicami	7
V. Formy realizacji zadań	8
VI. Program doradztwa zawodowego dla klas	8
1. Praca z uczniami	8
2. Praca z rodzicami.....	9
VII. Zadania zespołu ds. doradztwa zawodowego.....	9
VIII. Efekty realizacji WSDZ.....	10
IX. Dokumentacja działań prowadzonych w ramach WSDZ	10
X. Ewaluacja.....	11

WSTĘP

Wewnętrznszkolny System Doradztwa obejmuje szereg działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia, wejścia na rynek pracy oraz złagodzenia startu zawodowego młodzieży.

Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia.

Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego umożliwi uczniowi zdobycie wiedzy umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku edukacyjnego, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjnej i zawodowej.

Doradztwo zawodowe jest nieodłączną częścią programu wychowawczego i jest zawartew Statucie Szkoły.

Adresatami Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są: uczniowie, rodzice,nauczyciele.

Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego realizowany jest przez wychowawców,nauczycieli wszystkich przedmiotów, psychologa i pedagoga szkolnego. Osobami odpowiedzialnymi za realizację WSDZ jest dyrektor szkoły oraz pedagog szkolny pełniący również funkcję szkolnego doradcy zawodowego.

I. Podstawaprawna

Rozporządzenie MEN z dn. 21.05.2001 w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół.

Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).

Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego. Dokumenty robocze komisji. Bruksela: Komisja Wspólnot Europejskich, 2000.

Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004 - 9286/04.

II. Cele Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ)

- 1. Cel ogólny:** Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia poprzez pobudzenie uczniów do samopoznania i zdobycie wiedzy niezbędnej do właściwego zaplanowania kariery zawodowej.

2. Cele szczegółowe:

a) Kształtowanie postaw i zachowań:

- rozwój umiejętności poznawania własnych zasobów osobistych pomagających w poszukiwaniu drogi zawodowej;
- kształcenie nawyków ciągłego uczenia się i zdobywania nowych doświadczeń,
- aktywizowanie, przezwyciężanie bierności, radzenie sobie w sytuacjach trudnych i stresowych;
- kształtowanie nawyków planowania przyszłości, modelowania drogi zawodowej konsekwentnego dążenia do celu.

b) Kształtowanie umiejętności:

- planowania przyszłości zawodowej;
- przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową;
- poszukiwania pracy i prezentowania się na rynku pracy;
- nawiązywania kontaktów i negocjacji.

c) Zdobywanie wiedzy:

- poznanie kierunków studiów i zasad rekrutacji na wyższe uczelnie;
- poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentów związanych z pracą;
- poznanie podstaw prawa pracy;
- poznanie zasad tworzenia biznes-planu, tworzenia własnej działalności gospodarczej;
- poznanie zasad rządzących rynkiem pracy;
- poznanie sytuacji gospodarczej, społecznej na lokalnym rynku.

III. Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego

- Wsparcie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- Przygotowanie młodzieży do podejmowania trafnych decyzji życiowych i zawodowych;
- Wsparcie rodziców i nauczycieli w ich działaniach doradczych na rzecz młodych ludzi;

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery;
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom;
- Prowadzenie w miarę możliwości zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- Pomaganie w określeniu możliwości zawodowych uczniów mających pewne ograniczenia psychofizyczne;
- Współpraca z instytucjami wspierającymi Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (PPP, PUP).

IV. Zadania WSDZ w zależności od grupy docelowej

1. WSDZ w ramach pracy z uczniami

- wdrażanie uczniów do samopoznania (określenie swoich zainteresowań, uzdolnień);
- kształtowanie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
- poznawanie własnej osobowości;
- planowanie własnego rozwoju;
- wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów (kształtowanie automotywacji);
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie;
- poznawanie różnych zawodów;
- diagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów;
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów;
- poznawanie struktury i warunków przyjęć na wyższe uczelnie;
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- pomoc w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej;
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy;

- zdobycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy;
- zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji;
- zdobycie umiejętności przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej;
- analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy;
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzaminy, poszukiwanie pracy, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, itp.;
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty), -wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym;
- kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy;
- indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy z wyborem szkoły, zawodu;
- kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego.

2. WSDZ w ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną)

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnętrzny Szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego zgodnie ze statutem szkoły;
- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej;
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- śledzenie losów zawodowych absolwentów;
- lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy;
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego szkoły;
- określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole;
- realizację zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika;

- poszerzania treści programowych przedmiotu o aspekty zawodoznawcze;
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów i kierunków kształcenia oraz rynku pracy;
- nastawienia na odkrywanie potencjału ucznia i udzielanie wskazówek potrzebnych do ich realizacji;
- integrację społeczną młodzieży oraz kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych w środowisku szkolnym;
- zapoznavanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym;
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces doradztwa zawodowego m.in.: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych (PPP), Urzędów Pracy (UP), Ochotniczych Hufców Pracy (OHP), Wyższych Uczelni;
- wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży wejść na rynek pracy (np. Dzień Przedsiębiorczości, Targi edukacyjne).

3. WSDZ w ramach pracy z rodzicami

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów;
- zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci (poradnictwo indywidualne, warsztaty, wykład, prelekcja);
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły;
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa wyższego i policealnego;
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych;
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.;
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym (krajowym i unijnym) rynku pracy.

V. Formy realizacji zadań

- Prowadzenie indywidualnych rozmów, wywiadów i konsultacji - diagnoza zdolności i predyspozycji;
- Prowadzenie zajęć grupowych (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. umiejętności interpersonalnych, komunikacji i współdziałania itp.);
- Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o zasadach rekrutacji na wyższe uczelnie/;
- Krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.);
- Organizowanie spotkań ze specjalistami z instytucji zewnętrznych,
- Organizowanie spotkań z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/;
- Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów, publikacji i pomocy dydaktycznych;
- Korzystanie z pomocy instytucji wspierających doradztwo edukacyjno-zawodowe;
- Udział w kursach, warsztatach i szkoleniach związanych z problematyką poradnictwa zawodowego;
- Organizowanie dni otwartych szkoły – oferta edukacyjna i promocja szkoły.
- Udział w Dniu Przedsiębiorczości - promowanie zainteresowań , praktyki uczniowskie itp.

VI. Program doradztwa zawodowego dla klas

1. Praca z uczniami

a) Klasa I

- Samopoznanie: obraz własnej osoby, zainteresowania edukacyjne, zawodowe, umiejętności i uzdolnienia;
- Wpływ rynku pracy na planowanie kariery, uwzględniający: zapotrzebowanie na pracowników w różnych branżach w ostatnich latach, cechy dobrego pracownika.

b) Klasa II

- Rozwijanie umiejętności społecznych: autoprezentacja, komunikacja, współpraca w grupie;
- Odpowiedzialność za własny wybór – proces podejmowania decyzji dotyczących kształcenia i zawodu.

c) Klasa III

- Autoprezentacja, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji potrzebnych do planowania kariery;
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzaminy, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne.

2. Praca z rodzicami

a) Klasa I

- Prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów;
- Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców-wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.

b) Klasa II

- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły, przykłady różnych karier.

c) Klasa III

- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej regionalnej i ogólnokrajowej;
- Indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.

VII. Zadania zespołu ds. doradztwa zawodowego

- Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawanie indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia (w tym jego zainteresowania i uzdolnienia) w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- Planowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego;

- Rozwijanie umiejętności rodziców w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego i ich wspieranie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych;
- Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz doradztwa zawodowego: PPP, Biuro Edukacji, WCIES, KOWEziU, SZOK, Wyższe Uczelnie, itp.;
- Gromadzenie informacji edukacyjno-zawodowych i ich udostępnianie zainteresowanym (uczniom, rodzicom, wychowawcom, nauczycielom);
- Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i wyborem zawodu;
- Współpraca i wspieranie wychowawców, nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy z zakresu doradztwa zawodowego;
- Podnoszenie kwalifikacji z zakresu poradnictwa zawodowego.

VIII. Efekty realizacji WSDZ

- Świadomy wybór kierunku dalszego kształcenia;
- Swobodne korzystanie przez uczniów z oferty proponowanej na rynku pracy;
- Świadome, adekwatne do aktualnych realiów planowanie przez uczniów ścieżki zawodowej;
- Uczestnictwo rodziców w planowaniu przez ich dzieci kariery zawodowej;
- Dopasowanie oczekiwań zawodowych uczniów i ich rodziców do potrzeb rynku pracy;
- Aktywna współpraca między szkołami, instytucjami, zakładami pracy w realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- Umiejętność perspektywicznego przewidywania rozwoju wybranej przez ucznia ścieżki zawodowej.

IX. Dokumentacja działań prowadzonych w ramach WSDZ

- Realizacja zadań podejmowanych w ramach Wewnętrzny Szkolny System Doradztwa Zawodowego dokumentowana jest wpisem do dzienników pedagoga i psychologa szkolnego;
- Realizacja tematyki orientacji zawodowej podejmowanej na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych.

X. Ewaluacja

Ewaluacja służy ocenie skuteczności funkcjonowania Wewnętrzny Szkolny System Doradztwa Zawodowego, odnosi się do wszystkich działań, skierowanych do młodzieży: udzielanej informacji, rozmów indywidualnych, pracy grupowej.

Zespół ds. doradztwa zawodowego po przepracowanym roku przeprowadzi ankietę ewaluacyjną, której celem będzie pozyskanie informacji zwrotnej na temat jakości oferowanej pomocy doradczej w szkole. Systematyczna ocena efektów pracy, analiza ilościowa i jakościowa ankiet i opracowanie wyników spowodują, że uzyskane informacje zwrotne uwypuklą słabe i mocne punkty oferowanych usług doradczych i będą cenną wskazówką w procesie ich ulepszania.

Opracowały:

Iwona Malinowska (pedagog specjalny)
Agnieszka Traczyk-Kłak (pedagog szkolny)
Małgorzata Bańczak (psycholog szkolny)